

**NINA FORSKNINGSSTASJON,
IMS**

ÅRSMELDING FOR 2001

ajourført 31.01 2002
JON G. BACKER

Foruten de vanlige prosjektene som går sin gang, har det vært et travelt år med fornyelser ved NINA Forskningsstasjon i 2001.

Oppgaver planlagt utført i 2001:

Bjerkereimsprosjektet og ett nytt prosjekt som trenger 10 elvekanaler, har skapt et behov for forlengelse av hovedledningene til et nytt område. Forlengelsen av hovedledningene er på plass, men oppbygging av området rundt er ikke helt fullført enda. Av utstyr er innkjøpt kar og renner til prosjektene.

Det nye klekkeriet for eksport av rogn ved fiskefella er avdelt som en egen enhet. Det er lagt ned varmekabler i gulv og innredningen pågår.

Saltvannforsyningen er oppgradert. Ved hjelp av dykker er koplingsfoten til en stor pumpe skiftet under vann, og sleiderør skiftet. Arbeidet med utskifting av 3 pumper er fullført. UV – aggregatene har fått skiftet en komplett motorventil og 2 ventiler på utløp-siden. Det er og montert skjøtemuffer på ut-ledningene for å fange opp skjevheter som har skapt mye trøbbel.

I de 4 gytedammene er grusen skiftet. Den gamle grusen ble fjernet med mini-graver og transportert vekk. Ny spesielt sortert gytegrus ble lagt inn i gytedammene. Størrelse og prosentfordeling av grusen er: 8 - 16 mm (ca 20 %), 16 til 32 mm (ca 30%) og 32 til 100 mm (ca 50 %). Handtering av 70 m³ grus krevde både maskiner og mye handmakt. Gjerdet måtte midlertidig fjernes og settes opp igjen.

Ny digitalt TV-antenne er oppsatt ved boligen. Familiepakken fra Digital og TV3 (Viasat) er installert, slik at forskerne som benytter overnatting, har et godt tilbud.

Uforutsette vedlikeholdsoppgaver i 2001:

Utskifting av kort i telefonsentralen etter et kraftig tordenvær, har en prislapp på kr 25 000, og måtte tas umiddelbart, da det har konsekvenser for alarmen.

I motoren til dødfisk-kverna måtte aksling og hovedlager skiftes, fordi det ble kast i akslingen som medførte at hovedlaget ble ødelagt.

I Karhallen sluttet varmekablene å virke, og nødvendige reparasjoner ble utført. På grunn av gammelt varmeanlegg dekket forsikringen lite av reparasjonskostnadene. Det ble også hull i en ledning fra frysemaskinen. Det ble en stor lekkasje i maskinrommet. Et tretthetsbrudd ved overgang frysemaskin og hovedledning var årsaken.

Andre oppgaver:

I sommer fikk vi malt hele Fella. Det ble brukt heisekurv fra en stor lastebilkran, (godkjent for formålet) for å nå utsiden mot elva. Det var meget effektivt, og med 2 mann i kurven ble jobben utført på en dag. Malerarbeid er for øvrig en kontinuerlig prosess hver sommer.

Arbeidssituasjonen har for 2001 vært preget av at en ansatt har hatt pappapermisjon i 7 måneder (jan –juli), at sommervikaren kjørte galt og skadet seg alvorlig etter bare kort tid på jobb, og at en annen ansatt har vært sykemeldt de to siste månedene av året. Å miste 9 måneders arbeidsinnsats ga store utslag på de oppgaver som en hadde planlagt ferdigstilt gjennom året. Dette har ført til større arbeidsmengde på de resterende ansatte. Men tross alt ble de fleste arbeidsoppgavene utført ved Forskningsstasjonen, selv om noe har blitt litt forskjøvet i tid.

MERKESENTRALEN.

Totalt er det levert i 2001:

	M/mellomledd	U/mellomledd	Sum
Carlin-merker	41.000	6290	47.290
Lea-merker			625

På lager:

Av merker som ikke er bundet opp har vi NJ 100 000 og NK 100 000.

Inne til oppbinding 0.

Av bruksklare merker har vi:

	M/mellomledd	U/mellomledd	SUM
Carlin-merker			
	NG 14.500		
	NH 80 000		
	<u>NI 80 000</u>		174 500
		NG 18 000	
		NH 20 000	
		<u>NI 20 000</u>	52 000
Spesialproduksjon			
Carlin-merker			
Gul	NS 8 000		
Rød	NS 7 850		
Blå	NS 10 000		
Grå	<u>NS 4 000</u>		29 850
Lea-merker			
oppbundet		X 2 575	
Ikke oppbundet		<u>X 12 000</u>	14 575

FORSØK

De vanlige merkeforsøkene går fram av tabellverket i vedlegg. I tillegg nevnes prosjekter som har arbeidet / hatt noe med forskningsstasjonen å gjøre i 2001:

13163	Seleksjonsgradienter	Ola Ugedal
13319	Agua net – Canada	Bengt Finstad
13350	Merkeseentralen	Bengt Finstad
13357	Bjerkereim	Arne Jensen
13365	Aquawild	Sigurd Einum
13366	Konkurranse oppdr/vill Laks	Sigurd Einum
15357	Lakseforsk, Ims	Nina Jonsson
15066	Egenutv.	Lars P. Hansen
15380	Laksesmolt utsetting	Lars P. Hansen
15382	Registreringsmerker	Lars P. Hansen
16054	Egenforskning	Kjetil Hindar

Glenn N. Wagner og Laura Weir fra University of British Columbia, Canada, har assistert ved hvert sitt prosjekt.

BEMANNING.

Ansatte:

Jon G. Backer	bestyrer	
Tormod Husebø	avd. ing	
Morten Ims	ing.	
Magnor Tjøtta	ing.	
Knut Bergesen	avd.ing.	
Ragnhild Gjesteland	kontorsekretær	pensjonert fra 31.12.2001
Cristina J. Tengesdal	renhaldsbetjent	

I fiskemerkingen ble det i år kun brukt 1 bord med 4 stk ekstrahjelp for å utføre jobben. Det ble også leid inn en vikar for sommeren. Fordi Knut hadde permisjon, trengte vi ekstra bemanning.

Det er brukt 7.770 timer på prosjekt NINA F. utenom forskerne. På andre prosjekt er det brukt 1.294 timer. Det er i tillegg innleid hjelp til fiskemerkingen for 382 timer på prosjekt. Til sammen utgjør dette 9.446 timer og tilsvarer ca. 5,7 årsverk. Det har vært involvert til sammen 13 personer.

Fiskevandring

Antall utvandrende laksesmolt var stigene og noe mer enn året før. Laksen har vandret opp i et "normalt" antall, men det er registret økt andel av rømt oppdrettsfisk (6,9%). Nedvandrende aure og røye har hatt stort påslag av ferskvannslus. Det virker som dette er et vedvarende og kanskje økende problem. Av utvanderende ål har fangsten gitt et toppår. Med god salgspris (kr 50 pr kg) har dette gitt Forskningsstasjonen en tiltrengt ekstra inntekt.

LAKSAntall nedvandrende smolt (umerket):

	2000	2001
ned:	685	823
sendt videre	567	640

Totalt antall oppvandrende laks til fella.

	2000	2001
TOTALT LAKS		
OPP I FELLA	1586	447
derav villfisk:	26	29

Oppdrettsfisk utgjør.

	2000	2001
Antall	50	31
% av oppgang	3,2	6,9

Tid for oppvandring av LAKS i prosent av total:

		mai	jun	jul	aug	Sept	okt	nov	des
1999	%		1,1	2,7	3,0	5,3	60,9	24,4	3,0
2000	%		0,8	2,3	15,5	20,2	46,9	10,2	1,6
2001	%	0,2		6,7	19,9	8,9	42,4	20,4	1,1

Laks opp 2000

Kjønnssfordeling

Villfisk opp

	M	F	U
	7	8	1

Laks fra fella opp som ble satt ut ovenfor fella.

	2000	2001
vill fisk	12	16
1.gen	718	105

satt opp totalt	730	121
-----------------	-----	-----

Kjønnssfordeling

fisk satt ovenfor fella.

	M	F	U
	56	59	6

AUREAntall nedvandrende aure:

	2000	2001
"parr"	299	24
"smolt"	655	587
Større	646	189
SUM	1600	800
Satt videre	1391	547

Av totaltallet utgjør oppdrettsaure 113 stk.

Antall oppvandrende aure:

	2000	2001
Merket	219	66
Umerket	278	95
TOTAL	497	161

Det er satt videre 48 fisk.

REGNBUEAntall oppvandrende regnbue:

	2000	2001
TOTAL	344	9

RØYEAntall nedvandrende røye:

	2000	2001
	494	490
satt videre	246	203

SIKAntall nedvandrende sik:

	2000	2001
	43	50

ÅLNedgangsål (blankål):

år	Antall	vekt
2000	1749	804
2001	4580	1.969

Åleyngel opp (fangst i liter):

	2000	2001
liter <rist 4 mm	0,65	0,72
store stk	92	203

Utsatt ved Fløysvik og i Liavatnet.

UTSETTINGER.

I 2001 er det blitt levert carlin-merket fisk. TOTALT ANTALL ER **11.500**
Villfisken i fella er ikke tatt med i tallet.

UTSATT:	LAKS	AURE
Imsa carlin-merket	8.500	0
Imsa klipt	21.752	
andre steder carlin-merket	2.000	

LEVERINGER.**ØYEROGN**

Aure		37,5	liter
FISK:	0+	300	
	1+	2.382	
Laks	2+	1.124	3.806
Aure	1+	3.654	
	2+	1.137	4.791
SUM			8.597

FISKEBEHOLDNING 31.12.01

	Generasjon	Produksjon	I forsøk	Stamfisk
Laks:	0+	51.840		
	1+	14.964		291
	2+			496
	3+	944		198
	4+			81
	5+++			29
Aure/sjøaure:	0+	12.387		
	1+	2.426		887
	2+	732		
	3+			198
	4+			
	5+			293
Hybrider (laks/aure):	0+		4479	
	1+		2809	
	2+			
	3+			
	4+		80	
	5+		46	
Røye:	0+	3057		
	1+			
	2+			
	3+			323
	4+			
	5+			15
Canadarøye:	8+			112
Sum		86.350	7.414	2.923
Total beholdning pr. 31.12.01:				108.171

Oversikt over
merket fisk for utsetting våren 2001 ved NINA Forskningsstasjon, IMS.

	Prosjekt				
Forsøk 1/01	15370	Nina Jonsson	Tilsam. merkt	9 500	Stk.
Forsøk 2/01	15380	Lars P. Hansen	Merket Ims	2 000	Stk.
			Merket Bråstein	1 000	Stk.
		(til Figgjo)	Tilsam. merket	3 000	Stk.
Forsøk 3/01	191010	NINA F	Tilsam. Klipt	21 752	Stk.

Totalt antall laks			
Merket på Ims		11 500	Stk.
Merket i Figgjo		1 000	Stk.

Forsøksserie 1/2001 - Laks

Imsa 1 gen. L 08/99					
NG- 50.000 – 51.999	= 2000 stk.fisk	utgår merker	0 stk.		
		" fisk	15 "	uts.	1985 stk.
Imsa vill L 05/00					
NG- 54.000 – 55.999	= 2000 stk.fisk	utgår merker	0 stk.		
		" fisk	1 "	uts.	1999 stk.
Imsa 1 gen. L 06/00					
NG- 52.000 – 53.999	= 2000 stk.fisk	utgår merker	2 stk.		
		" fisk	6 "	uts.	1992 stk.
Figgjo L 03/99					
NG- 58.000 – 59.499	= 1500 stk.fisk	utgår merker	0 stk.		
		" fisk	6 "	uts.	1494 stk.
Lone L 04/99					
NG- 56.000 – 56.999	= 1000 stk.fisk	utgår merker	0 stk.		
		" fisk	2 "	uts.	998 stk.
Lone L 04/00					
NG- 57.000 – 57.999	= 1000 stk.fisk	utgår merker	4 stk.		
		" fisk	2 "	uts.	994 stk.
Til sammen utsatt					9462 stk.

Utsatt nedenfor fella lms - 02.05.2001

Forsøksserie 2/2001 - Laks

Oppdrettet Figgjo-smolt settes ut i Figgjo i første halvdel av mai.

Figgjo L 09/00					
NG- 59.500 – 61.499	= 2000 stk.fisk	utg.merker	2 stk.		
		" fisk	3 "	Uts.	1995 stk.

Utsatt Figgjo-elva - 26.04.2001 - kl. 1200 og kl. 1500 -

Merket villfisk i Figgjo-elva - v/Bråstein og FossEikeland
Elfisket, merka og utsatt med det samme - fra 19.04 – til 22.04.2001

NZ 27.100 – 27.999	= 900 stk.fisk	utg.merker 36 stk.	uts. 864 stk.
NZ 37.900 – 37.999	= 100 stk.fisk	utg.merker 1 stk.	uts. 99 stk.

Til sammen utsatt vill-fisk **963 stk.**

Forsøksserie 3/2001 - Venste kjeve klippes -

Laks Imsa 1 gen. L 08/99 –		= 2429 stk.	
(klippt – VK 28.03.01)	- døde i kar	4 "	= 2+ utsatt 2425 stk.

Laks Imsa 1 gen. L 06/00		= 9914 stk.	
(klippt – VK 30.03.01)	- døde i kar	15 "	= 1+ utsatt 9899 stk.

Laks Imsa 1 gen. L 06/00		= 9480 stk.	
(klippt – VK 23-24 og 25.04.01)	- døde i kar	52 "	= 1+ utsatt 9428 stk.

Til sammen utsatt - 03.05.2001 -	2+	= 2425 stk. fisk
Til sammen utsatt - 02.05.2001	1+	= 19327 stk. fisk

Alle utsatt Imsa, nedenfor fella